

Ett strategiskt innovationsprogram med stöd
från Energimyndigheten, Vinnova och Formas

Viable Cities kommunikations- strategi

Bilaga till programplan 2024-2027
etapp 3, november 2023

Innehåll

1 Syfte	2
2 Strategi	2
3 Målgrupper	3
3.1 Medaktörer i Sverige	4
3.2 Medaktörer i andra länder	5
3.3 Kommunikationskompetenser	5
3.4 Programledning och styrelse	6
3.5 Sekundära målgrupper	7
4 Huvudbudskap	7
4.1 Om missionen	8
4.2 Om hållbar utveckling och klimatomställningen i stort	8
4.3 Om Viable Cities	8
4.4 Om Klimatneutrala städer 2030	9
5 Kommunikationsvägar	9
5.1 Styrd kommunikation	10
5.2 Konversationer och relationer	11
5.3 Tredjepartskanaler	12
6 Verktyg	12
6.1 Storytelling	13
6.2 Visuell identitet	13
6.3 Bildspråk	14
7 Uppföljning	14
8 Roller och ansvar	14

1 Syfte

Viable Cities kommunikation utgår från och stödjer programmets effektmål samt bidrar till programmets mission och vision:

- *Klimatneutrala städer 2030 med ett gott liv för alla inom planetens gränser.*
- *Sverige inspirerar till och har en ledande roll i energi- och klimatomställningen genom smarta och hållbara städer.*

Viable Cities kommunikation når detta genom två huvudspår, som vi utvecklar i samspel med våra medaktörer. Dels genom att stärka kommunikation som katalysator och strategiskt verktyg i klimat- och hållbarhetsomställningen. Dels genom att bidra till ökad förståelse och engagemang för missionen, samt bidra till en ökad förmåga att nå den.

Strategin är ett stöd för planering och prioritering av resurser och aktiviteter.

2 Strategi

Det övergripande uppdraget för kommunikationsarbetet lyder:

Viable Cities kommunikation bidrar till att bygga en rörelse bland många aktörer i samhället för att nå klimatneutrala och hållbara städer till 2030.

Tillsammans ska vi se till att den lokala omställningsresan går fortare.

Utgångspunkten för arbetet är att ett ökande antal svenska kommuner och samhällen samlar en bredd av aktörer och mobiliserar på många nivåer – lokalt, regionalt, nationellt, internationellt – för att bana väg för en radikalt snabbare omställning till klimatneutralitet och hållbarhet i Sverige, Europa och världen.

Arbetet är en process med ett tydligt mål, men utan slut. Viable Cities kommunikation följer programmets logik; det är en process som är mer utforskande och iterativ än linjär.

Kommunikationsarbetet – precis som all verksamhet inom Viable Cities – behöver ständigt revideras och förfinas genom ett utforskande arbetssätt utifrån de lärdomar vi gör.

Viable Cities kommunikation bidrar till förståelse för, samt motivation och förmåga till att bidra till missionen om klimatneutrala städer till 2030 – med ett gott liv för alla, inom planetens gränser. Hur bidrar vi till att fler *förstår* vad omställningsarbetet handlar om? Hur bidrar vi till att fler *vill vara med och bidra*? Hur bidrar vi till att många ska *kunna* bidra?

Detta gör vi genom att:

- visualisera, berätta om och sprida programledningens pionjärbete, om vår process och vårt lärande utifrån det missionsdrivna arbetssättet
- visualisera, berätta om och sprida både konkreta framsteg och det kontinuerliga lärandet hos programmets medaktörer – kommuner och deras partners, myndigheter samt medlemmar

- skapa, underhålla och utveckla mötesplatser för reflektion och lärande, samt underlätta och främja relationerna mellan programmets aktörer samt andra aktörer med relevanta uppdrag i relation till Viable Cities
- främja kunskapsutbyte, inspirera, ingjuta mod och ge energi till programmets medaktörer så att de blir än starkare ambassadörer för missionen och kan mobilisera fler aktörer och starkare eller nya initiativ
- bidra till ett hoppfullt narrativ om omställningen till den klimatneutrala och hållbara staden, och om mervinsterna för alla som den för med sig.

3 Målgrupper

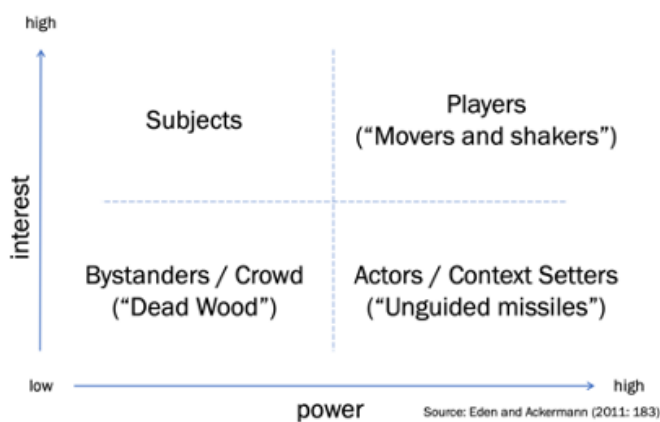
Alla Viable Cities insatser är steg på vägen mot missionen, som tydligt kommunicerar vad som ska uppnås och när detta ska ske: *Klimatneutrala städer 2030 – med ett gott liv för alla inom planetens gränser*. Att i en medskapande process komma på hur det ska gå till, är fokus för vår verksamhet. Det missionsdrivna arbetssättet innebär att framgång nås genom att många människor och organisationer involveras som medskapare i processen: näringsliv, offentliga aktörer, akademi samt civilsamhälle och medborgare – kvadrupel helix. Engagemanget måste också finnas på alla nivåer i samhället.

Vår huvudmålgrupp under perioden 2023–2026 är **medaktörer inom programmet och aktörer i nära anslutning till det (3.1–3.4)**.

Målgruppen medborgare är inte en prioriterad målgrupp för Viable Cities programkontor, trots att vi är väl medvetna om att det krävs involverade och engagerade medborgare i städer och samhällen för att omställningen ska bli långsiktig och hållbar. Många av våra huvudmålgrupper, särskilt kommunerna i satsningen Klimatneutrala städer 2030, har en aktiv och väl uppbyggd relation med "sina" medborgare, och det ligger i vårt uppdrag att stödja dem i det arbetet.

Trots prioriteringen ligger det i vårt DNA att vi vill inspirera så många som möjligt på olika nivåer och i olika sammanhang till en gemensam strävan mot en mer hållbar och rättvis värld.

Viable Cities kommunikation bidrar till att våra målgrupper har förståelse för det missionsdrivna arbetet inom Viable Cities, samt motivation och förmåga till att agera för en accelererad omställning till klimatneutrala städer till 2030 – med ett gott liv för alla, inom planetens gränser.

3.1 Medaktörer i Sverige

Klimatomställningen kräver nya arbetssätt, på tvären i befintliga organisationer samt i nya konstellationer, och är en stor utmaning. Det ställer höga krav på våra medaktörer och kontaktpersoner. De är programmets ambassadörer, de finns över hela landet, och har egna nätverk. De arbetar ofta i stora organisationer och kan nå alla anställda i till exempel en kommun, på en myndighet eller ett företag.

Våra nära medaktörer är omistliga i det samskapande som krävs för städers klimatomställning. De är en del i en "community av changemakers" (se figur ovan), och vi vill att de känner att deras engagemang och arbete inom Viable Cities ger ett mervärde och verkligen stärker och snabbar på det gemensamma omställningsarbetet. De får ett gott stöd, inspiration och energi i kontakterna med Viable Cities, och deras erfarenheter och lärdomar bekräftas genom att de fångas upp och sprids.

Också samarbeten med relaterade satsningar som ger klimat- och hållbarhetsomställningen mer muskler är viktiga.

3.1.1 Kärnan

Viable Cities Transition Lab samlar programmets processpartners, bland dem de nu 23 kommunerna i satsningen Klimatneutrala städer 2030, och deras samarbetspartners, samt de myndigheter som i skrivande stund är parter i Klimatkontrakt 2030: Energimyndigheten, Formas, Vinnova, Tillväxtverket, Trafikverket och Naturvårdsverket. Viable Cities har omkring 140 medlemsorganisationer från näringsliv, civilsamhälle, akademi och offentlig sektor som bidrar till programmets strategiska utveckling. I kärnan finns kommunernas processledare och omställningsteam; myndigheternas kontaktpersoner och omställningsteam samt kontaktpersoner hos våra medlemsorganisationer. Arbetet för missionen – med verktyg som Klimatkontrakt 2030, klimatinvesteringsplaner och systemdemonstratorer – kräver samskapande med ett otal kompetenser i offentlig sektor, näringsliv och civilsamhälle. Under kommande år behöver fler kompetenser introduceras till och involveras i missionen för klimatneutrala städer 2030.

3.1.2 Innovationsvänner

Innovationssverige står under förändring. De strategiska innovationsprogrammen, som funnits sedan 2012, fasas ut och ersätts av Impact Innovation. Det betyder att våra syskonprogram inom de

nuvarande strategiska innovationsprogrammen, som vi har konkreta samarbeten och relationer med, befinner sig i samma förändring, till exempel Drive Sweden, Re:Source, IoT Sverige, Infra Sweden 2030 och Smart Built Environment, Under programperioden kommer vi att om- eller uppbygga nya relationer och samarbeten inom Innovationsverige för att snabba på klimatmötningen.

3.1.3 Satsningar, organisationer och partners

Vi samarbetar också med andra på olika sätt relaterade verksamheter, till exempel Rådet för hållbara städer, Visioner i norr, SKR, svenska regioner, Klimatkommunerna, EU-kommissionens representation i Sverige samt med processpartners som Accelerera och ElectricCity. Relationerna till dessa är mer eller mindre formaliserade och nya samarbeten inleds i takt med programmets utveckling.

3.2 Medaktörer i andra länder

Viable Cities arbetsytan växer snabbt, både geografiskt och tematiskt. Allt med utgångspunkt i en mobilisering från det lokala till det globala kring vår mission om klimatneutrala och hållbara städer.

Viable Cities kommunikation sprider våra svenska erfarenheter till internationella medaktörer för att ge mer energi till klimatmötningens arbete globalt. Samtidigt inspireras vi av internationella initiativ och sprider dem vidare till svenska aktörer.

Inom EU är vi medskapare i flera satsningar, till exempel:

- NetZeroCities – en plattform för att stödja implementering av missionen om klimatneutrala städer 2030 i Europa med 112 europeiska städer som går före och banar väg för många fler på väg mot noll klimatutsläpp
- Capacities – en satsning på utveckling av nationella noder (likt Viable Cities) i närmare 20 länder i hela Europa
- Driving Urban Transition (DUT) – ett forsknings- och innovationsprogram som stödjer missionen om klimatneutrala städer 2030 och som innefattar satsningar på 15-minutersstaden, cirkulära samhällen samt Energipositiva stadsdelar – PED (Positive Energy Districts)

Globalt arbetar vi tillsammans med UN Habitat, Dark Matter Labs och en mängd andra parter i innovationstävlingen Climate Smart Cities Challenge där innovationsteam tar sig an klimatutmaningar i fyra städer: Bogota, Bristol, Curitiba och Makindye Ssabagabo.

Viable Cities har ett nära samarbete med den nationella noden för klimatneutrala städer i Spanien, CitiES 2030, samt med en liknande satsning i Ukraina – Unicity.

Sammantaget har vi kontakt med en stor mängd personer och funktioner runt om i världen.

3.3 Kommunikationskompetenser

KOM2030 är ett nav för förändringskommunikation som ska ge mer energi och styrka till klimat- och hållbarhetsomställningen på lokal nivå. Kommunikationskompetens är central för att begriplig- och synliggöra hur den lokala omställningsresan mot missionen hänger ihop med den nationella och globala. Kommunikatörer från aktörerna i Klimatneutrala städer 2030 kan potentiellt nå 40 procent av Sveriges befolkning, och om man bara räknar anställda i de 23 kommunerna så är de närmare en halv miljon människor.

Sedan 2023 kallar vi nätverket KOM2030 och numera medverkar också kommunikationskompetens från de sex myndigheter som är parter i Viable Cities Klimatkontrakt 2030 (inklusive våra tre finansierande myndigheter).

Konstateras kan att de som arbetar med kommunikation står inför liknande utmaningar i sina organisationer och att de kan uppleva sig vara ensamma med att fokusera på klimat- och hållbarhetskommunikation. KOM2030 är ett tillfälle att ta tag i övergripande frågor som hur vi gemensamt bygger narrativet om omställningen till klimatneutrala och hållbara städer, och samtidigt ett enkelt sätt ta upp och diskutera gemensamma frågor som till exempel hur en ska gå tillväga för att engagera fler medborgare i klimatomställningen och påverka de konsumtionsbaserade utsläppen, eller hur en på bästa sätt samlar och visar upp allt som görs i en kommun, när det sker på så många olika ställen och med många aktörer.

KOM2030 arbetar för att kommunikationskompetens blir en självklar del i omställningsteamerna i kommuner och myndigheter, så att en tillsammans bygger både kunskap och gemensamma berättelser om den lokala omställningsresans utmaningar och om allt bra som redan görs.

Vi arbetar också för att kommunikationskompetens blir en självklar del i kommunernas omställningsarenor som samlar näringsliv, civilsamhälle, akademi och offentligt sektor för lokal mobilisering.

Inom KOM2030 kan vi gemensamt hitta vägar för att stärka kommunikationens roll som förändringsdrivare, och att använda kommunikation som katalysator för att få fart på omställningen. Ett möjligt uppdrag är att vi med gemensamma krafter undersöker hur vi kan öka takten i den lokala omställningsresan genom kommunikation med de fyra miljonerna svenskar som bor i de 23 kommunerna.

Vi samarbetar samtidigt med kommunikatörsnätverket i Klimatkommunerna (som samlar 51 kommuner), samt med kommunikationsforskare från flera lärosäten, till exempel Umeå universitet och SLU.

3.4 Programledning och styrelse

Viable Cities växer snabbt, både vad gäller aktiviteter och antalet anställda. 2017, när programmet startade, fanns några få personer i programledningen. 2023 är vi över 20 personer, och alla har olika fokusområden. För att tydliggöra det interna arbetet har vi identifierat ett antal huvudprocesser som vi sorterar in olika aktiviteter under. Naturligtvis överlappar de en del.

Programmets styrelse fattar beslut om strategisk inriktning och här finns representanter från både offentlig verksamhet, näringsliv och akademi.

För att på bästa sätt bidra till missionen så behöver vi, programledningen med experter, och styrelsen, ha en gemensam bild av programmets utveckling och riktning samt en gemensam berättelse om vad det är vi gör. Vi samspelar hela tiden med "change-makers" lokalt, nationellt och internationellt, och vår gemensamma berättelse om Viable Cities och missionen kan förstärka rörelsen framåt.

Viable Cities kommunikation bidrar till att programledning och styrelse har en förståelse för programmets historia, nuläge och riktning samt roll i klimat- och hållbarhetsomställningen.

3.5 Sekundära målgrupper

Viable Cities visar öppenhet och generositet mot alla intresserade aktörer som kan och vill bidra till att snabba på omställningen till klimatneutralitet och hållbarhet i Sverige, EU och globalt i linje med missionen. Viable Cities svarar på frågor och delar generöst med sig av material, samt förmedlar kontakter till experter, initiativ eller resultat.

3.5.1 Intresserade aktörer

Nya metoder och processer som driver samhällsutveckling mot klimatneutrala och hållbara städer är av stort intresse för många målgrupper, bland dem beslutfattare och politiker på Europeisk, nationell, regional och lokal nivå, samt i näringslivet (till exempel bank- och finansvärlden) och branschorganisationer och akademi. I den här gruppen finns också de kommuner som önskar bli en del av Viable Cities arbete för missionen Klimatneutrala städer 2030.

3.5.2 Medier

Klimatjournalistiken har de senaste året fått mer vind i seglen, bland annat har många redaktioner i stora mediebolag fått dedicerade klimatreportrar och arbetar aktivt med klimat som ett bevakningsområde. Vidare har Aftonbladet (2021) instiftat ett pris för bästa klimatjournalistik. Journalistikens roll i klimatomställningen diskuteras, och den traditionella medierapporteringen utan klimat- och hållbarhetsperspektiv, ifrågasätts.

Internationellt har initiativ tagits i journalistkåren¹ för att utifrån professionens egen utgångspunkt förändra hur journalistiken utövas i ljuset av den civilisationskris som vi befinner oss i, där klimatkrisen vävs samman med en rad andra kriser.

Det finns också journalister i Sverige som anser att om inte den tredje statsmakten tar sitt ansvar för hur nyheter rapporteras och sätter dem i relation till världens största, pågående kris så har journalistiken misslyckats fullständigt med sitt uppdrag.

¹ Charter for upgraded journalistic practices to tackle the ecological emergency. Se <https://europeanjournalists.org/blog/2022/09/14/france-efj-co-signs-charter-for-a-better-account-of-the-ecological-emergency-in-the-media/>

4 Huvudbudskap

Viable Cities arbete ligger i linje med nationella miljö- och klimatmål, EU:s direktiv samt internationella åtaganden kopplat till de globala hållbarhetsmålen – Agenda 2030 – och Parisavtalet. Klimat- och hållbarhetsfrågor är numera självklara i många organisationer.

Viable Cities kommunikation:

- berättar om vad som är särskiljande med Viable Cities arbetssätt och på vilket sätt det är gynnsamt för en långsiktig klimat- och hållbarhetsomställning
- skapar kommunikation kring de verktyg som utvecklas inom programmet, till exempel klimatinvesteringsplaner och systemdemonstratorer.
- bidrar till förståelse för, samt motivation och förmåga att bidra till missionen om klimatneutrala städer 2030.

4.1 Om missionen

- Missionen samlar existerande och nya satsningar på olika nivåer – lokal, regional, nationell, europeisk, global – och mobiliserar för en snabbare omställning mot ett tydligt och tidsatt mål: klimatneutrala och hållbara städer till 2030.²
- Klimatneutrala städer 2030 med ett gott liv för alla inom planetens gränser innefattar såväl ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.
- Det handlar om att alla i städer och samhällen behöver ställa om till en vardag där både vi människor och planeten mår bra.

4.2 Om hållbar utveckling och klimatomställningen

För att nå klimatneutrala och hållbara städer till 2030:

- måste alla – företag, myndigheter och organisationer, politiker och medborgare – engagera sig i arbetet. Vi måste driva utvecklingen tillsammans för att omställningen ska vara möjlig och bli hållbar.
- krävs en tydlig och gemensam målbild, samskapande över alla nivåer och sektorer i samhället och djärva beslut – en genomgripande omställning.
- behöver vi (alla) tänka och göra på nya sätt. Tekniken för noll klimatutsläpp finns redan.
- behöver omställningen gå mycket snabbare än idag, därför krävs en allt starkare mobilisering och kraftsamling.
- Eftersom klimatet redan förändrats, och kommer att fortsätta att göra det, behöver vi samtidigt anpassa våra städer och samhällen till de nya förutsättningarna på ett hållbart sätt.
- Klimatomställningen bidrar till många mervinster som mer grönska, bättre luft, bättre mental och fysisk hälsa och tryggare städer där barn och vuxna kan leva, leka och trivas.

² Till exempel EU-kommissionens Cities Mission, CitiES2030 i Spanien, UniCities i Ukraina, lokala klimatkontrakt i Malmö med flera

4.3 Om Viable Cities

Det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities:

- arbetar för ett gott liv för alla inom planetens gränser, det handlar inte bara om minskade klimatgasutsläpp.
- kraftsamlar genom att samla och samspela med många aktörer och insatser i en långsiktig strategisk process på lokal, nationell och europeisk nivå.
- stöttar städer som är föregångare så att de kan bana väg för en snabbare omställning i många fler städer och samhällen
- utforskar tillsammans med medaktörerna de genomgripande systemförändringar som krävs för att nå missionen.
- bidrar konkret till utveckling av verktyg³ och spridning av replikerbara metoder och lösningar som snabbar på omställningen.
- stöttar innovativ omställning på tvären i nya konstellationer.
- är en kunnig, generös och modig motor i detta omställningsarbete.
- är en självklar, givande och drivande samtals- och samarbetspartner i satsningar och initiativ med liknande målbild.

4.4 Om Klimatneutrala städer 2030

I Viable Cities satsning Klimatneutrala städer 2030 är målet att hela staden, det geografiska området, ska bli klimat neutralt till år 2030.

För att ha uppnått klimatneutralitet krävs att en stad har minskat växthusgasutsläppen från alla sektorer och källor inom stadens gräns till nettonoll, inklusive utsläpp:

- från förbränning av fossila bränslen i alla byggnader och anläggningar⁴
- från förbränning av fossila bränslen för alla fordon och transporter
- från förbrukning av el och värme/kyla samt kraftverk inom eller utanför stadsgränsen
- från avfall och hanteringen av det
- från markanvändning inklusive jord- och skogsbruk
- från kemiska processer inom industrin

Definitionen ligger i linje med EU:s Cities Mission.

³ Till exempel Klimatkontrakt 2030, klimatinvesteringsplaner och systemdemonstrator.

⁴ Till exempel bostadshus, kommersiella fastigheter, industribyggnader, kommunägda byggnader och andra offentliga byggnader (vårdcentraler, myndighetskontor etc) samt offentlig belysning.

5 Kommunikationsvägar

Bilden av Viable Cities skapas genom tre kommunikationsvägar: styrd, operativ och tredjeparts-kommunikation. Kommunikationsvägarna ska samspela och hänga ihop så att det som beskrivs i den styrda kommunikationen, är det som upplevs i den operativa och det en talar om i tredjeparts-kommunikationen.

I den styrda kommunikation är det vi som bestämmer hur vi vill framstå, till exempel på webbplatsen, i pressmeddelanden, i inlägg på sociala medier och i nyhetsbrev.

Den operativa kommunikationen handlar om hur vi som arbetar i programmet gör och vad vi säger säger när vi möts, om de kontakter vi har med olika samarbets- och samtalspartners, vid till exempel konferenser, workshops, möten och intervjuer.

Tredjeparts-kommunikationen är det andra säger om Viable Cities och det vi gör, till exempel hur medaktörer, medier, opinionsbildare och relaterade program och satsningar pratar om oss.

5.1 Styrd kommunikation

5.1.1 Webbplatsen

Viablecities.se är basen i programmets styrda kommunikation och en självklar ingång till verksamheten. Här finns information om programmets organisation, vårt uppdrag, de satsningar vi finansierar samt nyheter, kalendarium och kontaktuppgifter.

Webbplatsen är lättnavigerad, aktuell, informativ och en naturlig kontaktväg in i programmet. All information finns på både svenska och engelska, och översätts huvudsakligen automatiskt.

5.1.2 Kommunikationsplattformen Slack

Hit bjuds alla aktörer inom Viable Cities in för att på ett enkelt och snabbt sätt kunna ta kontakt och utbyta information. I Slack finns olika kanaler med olika teman, till exempel #kommunikation och #omvärldsbevakning. I dag finns omkring 300 personer i plattformen. Vissa kanaler är öppna för alla med konto i plattformen och andra är tillgängliga för mindre grupperingar utifrån behov.

5.1.3 Bloggen

Vår blogg har hittills legat på den internationella plattformen Medium, som fokuserar på spridande av idéer, kunskap och nya perspektiv. På vår blogg skriver medarbetare och inbjudna skribenter inlägg, till exempel om insikter och resultat från satsningar, erfarenhet från konferenser eller kommentarer till aktuella händelser i omvärlden kopplade till vår mission. Texterna skrivs i skribenternas eget namn och publiceras ofta på både svenska och engelska. Under 2023 provar vi att också publicera blogginlägg på LinkedIn då de har lanserat en ny funktion för detta och att vi redan har över 6000 följare på plattformen. Efter två blogginlägg har vi över 2000 prenumeranter. Äldre blogginlägg kommer att ompubliceras med undertiteln "Favorit i repris". Vi kommer också att prova att skapa en blogg på engelska på samma plattform.

5.1.4 Nyhetsbrev

Vårt digitala nyhetsbrev kommer ut cirka tio gånger per år. De innehåller bland annat en inledning från programchefen, aktuellt från Viable Cities verksamhet och satsningar, utlysningar, tips om seminarier och events – både egna och andras, samt omvärldsbevakning. Nyhetsbrevet har idag cirka 4 000 prenumeranter.

Ett nyhetsbrev på engelska publiceras 4–6 gånger per år. I dag har det närmare 40 prenumeranter.

5.1.5 Sociala medier

Viable Cities har konton på LinkedIn, Twitter, Facebook och Instagram. I dag har vi flest följare och får mest respons på inlägg på LinkedIn och fokuserar därför våra inlägg där. I sociala medier berättar vi om det som händer i programmet, bjuder in till events, länkar till nya bloggposter och återpostar intressanta utspel från omvärlden. Många av Viable Cities medaktörer har hög närvaro i sociala medier. Genom att tagga inlägg uppmärksammar vi dem och deras målgrupper på arbetet som genomförs inom Viable Cities.

Twitter, numera X, har under 2023 förlorat i relevans men är fortfarande intressant i vissa sammanhang, till exempel poster relaterade till EU. Instagram och Facebook skulle kunna vara goda kanaler för att kommunicera med målgruppen invånare/allmänhet, men de är inte prioriterade i det här skedet.

5.1.6 Youtube

I vår Youtube-kanal samlar vi inspelningar av konferenser, möten, intervjuer och filmer om programmet. Vissa konferenser live-sänds här. Våra digitala konferenser ses både live och i efterhand av intresserade. Kanalen har över 370 prenumeranter.

5.2 Konversationer och relationer

Dialogen och det personliga mötet är viktiga för att ge energi till klimatomställningen. Viable Cities initierar, arrangerar och medverkar i otaliga seminarier och möten varje år. Alltid med uppdraget att driva klimat- och hållbarhetsomställningen framåt. Vi berättar om programmet, dess mission och utveckling, och aktualiteter.

Möten sker både digitalt och fysiskt och kräver en del av kommunikationsteamet, både vad gäller planering, spridning och genomförande.

5.2.1 Mötesplatser

European Viable Cities Day – årligen i december

En konferens på engelska med hög profil i samarbete med EU-kommissionens representation i Sverige som samlar signatärerna för den årliga signeringen av det reviderade Klimatkontrakt 2030. Syftet är dels att ge ny energi till Viable Cities community, och dels att öka kännedomen om vårt arbete internationellt.

Transition Lab Forum – tre gånger per år

Transition Lab Forum hålls fyra gånger per år. Konferensen hålls både fysiskt och digitalt, där vissa delar sänds live på Youtube. På Transition Lab Forum i maj/juni är fokus Klimatsmart mobilitet 2030.

Syftet är dels att främja lärande och mötas över sektorer och nivåer, dels att stärka gemenskapen inom Viable Cities.

City Lab

City Labs är tematiska workshops för medaktörer i satsningen, med syfte att jobba tillsammans mer koncentrerat med angelägna ämnen.

Klimatfrukost

Under en knapp timme bjuds medaktörer och intresserade in till frukost med teman som på olika sätt bidrar till klimatomställningen. En halvtimme ägnas åt inspiration och återstoden av tiden till samtal.

Strategidag/Medlemsstämma

Här samlas Viable Cities medlemmar för att reflektera kring det gångna året och blicka framåt. Själva stämman är till stor del styrd av formalia.

KOM2030

Kommunikationskompetenser inom Viable Cities, från städer och myndigheter, träffas för erfarenhetsutbyte och gemensamt lärande.

Informationsmöten och matchmaking inför utlysningar

Inför nya utlysningar hålls informationsmöten, samt matchmaking-möten för att aktörer lättare ska hitta samarbetspartners. Enskilda konsultationsmöten/konsultationer erbjuds som komplement.

Möten med forskare och aktörer i innovationssystemet

Viable Cities forskare deltar i både nationella och internationella forskningskonferenser med teman som ligger nära missionen och anknyter till den forskning om omställning (transition studies) som utgör programmets teoretiska grund. Forskare inom området påverkar både programmets utveckling och studerar programmets aktiviteter.

Externa mötesplatser

Viable Cities samarrangerar/medverkar/deltar i ett flertal nationella och internationella konferenser varje år, till exempel Sweden Innovation Days, Mål 11-konferensen, Smart City Barcelona, Covenant of Mayors, European Research and Innovation Days.

MOOC – Massive Open Online Courses

I samarbete med Lunds universitet är Viable Cities med i *Greening the Economy: Sustainable Cities MOOC*. Kursen handlar om städer, innovation och hållbarhet, och innehåller material från Viable Cities. Sedan starten har denna MOOC lockat 290 000 besökare och 70 000 anmälda deltagare. Ytterligare en MOOC, [Cities, Climate and Change: Pathways and Opportunities](#), lanseras under hösten 2023. Flera kan bli aktuella längre fram.

5.3 Tredjepartskanaler

Viable Cities sprider gärna lärdomar och resultat från våra och andras insatser för klimat- och hållbarhetsomställningen. Vi är hjälpsamma och generösa. Genom att själva skapa ett intressant, inspirerande och engagerande innehåll kan vår kommunikation spridas vidare genom medaktörer

och andra organisationers kommunikationskanaler. Viable Cities visar öppenhet och generositet mot alla intresserade aktörer som kan och vill bidra till att snabba på omställningen till klimatneutralitet och hållbarhet i Sverige, EU och globalt i linje med missionen. Viable Cities svarar på frågor och delar generöst med sig av material, samt förmedlar kontakter till våra eller andras experter, initiativ eller resultat.

6 Verktyg

Vi använder så långt det är möjligt ett enkelt och begripligt språk som inte exkluderar någon målgrupp. Vid behov anpassas texter efter målgrupper och förkunskaper, samt efter syftet. Jämställdhets- och mångfaldsfaktorer beaktas i vår kommunikation, både i ord och bild, samt exempelvis i upplägg av möten och konferenser. Huvudspråk i kommunikationen är svenska, men webbplatsen finns i engelsk version och engelska används i sammanhang där det är relevant, inte minst i våra internationella samarbeten och arenor.

I all extern kommunikation ska hänsyn tas till riktlinjer från de finansierande myndigheterna Energimyndigheten, Vinnova och Formas.

6.1 Storytelling

För att skapa förståelse för hur klimatneutrala städer kommer att upplevas och visa på att den leder till ökad livskvalitet för medborgare har Viable Cities sedan 2019 utvecklat en storytelling-metod.

Metoden utgår från att det inte räcker med att presentera fakta i form av siffror, rapporter eller illustrationer för att skapa förståelse och engagemang för de nödvändiga förändringar som behöver ske. I till exempel kommuner saknas ofta en gemensam bild, mellan förvaltningarna, av vad klimatomställningen ska leda till och hur det kommer påverka medborgarnas vardag.

Metoden som utvecklats använder storytelling för att begripliggöra städernas aktuella och kommande insatser genom att fokusera på berättelsen om medborgarnas perspektiv, till en början i form av ett bildspel om en vanlig klimatsmart dag i en medborgares liv. Genom att översätta klimatmålen till vardagliga berättelser i många lager och använda dessa i interna processer, skapas en förståelse för att medborgare redan idag kan leva inom planetära gränser utan att få ett sämre liv, tvärtom, livskvaliteten kan bli högre.

Efter tester av metoden under 2021–2022 i flera städer har vi sett ett behov av att skapa alternativa produktionsprocesser för storytelling-materialet och under 2023 har det provats i flera städer.

Metoden har också utforskats i en workshop med tjänstepersoner i städer. En slutsats var att den fungerar väl för att skapa diskussion, reflektion och insikter om det klimatneutrala livet. En utmaning är att arbetet med metoden inte resulterar i en konkret plan, och att den behöver förankras så att organisationen ser värdet i dessa insikter.

Utvecklingen av metoden fortsätter, dels för att göra den enklare och snabbare att arbeta med, dels för att sprida den till vidare kretsar.

6.2 Visuell identitet

Programmets grafiska profil förstärker berättelsen av Viable Cities mission visuellt. Den är tydligt igenkännbar och signalerar mod, nytänkande och pålitlighet. Den grafiska profilen består av logotyp (också rörlig), typografi och färgval samt riktlinjer för användandet dessa. Den grafiska profilen finns översatt till ett antal mallar för olika programvaror samt riktlinjer för diagram och tabeller.

De finansierande myndigheterna ska alltid nämnas i boilerplates, dokument, bildpresentationer och videos, oftast genom en bild med de tre myndigheternas logotyper som visar att vi är en del av satsningen på strategiska innovationsområden. Detta ligger redan i de relevanta mallarna.

Projekt och satsningar som finansieras av Viable Cities ska alltid kommunicera att de är en del av programmet Viable Cities.

Den grafiska profilen uppdateras med jämna mellanrum för att spegla programmets utveckling.

6.3 Bildspråk

Bilder och grafiska element är en bärande del av visuell kommunikation. De bilder vi använder bidrar i hög grad till hur vår verksamhet uppfattas, därför är det viktigt att bilderna visar vad vi står för. Kanske ännu viktigare för Viable Cities eftersom vi vill visa på vägen mot klimatneutrala och hållbara städer, och ett samhälle som kommer att se lite annorlunda ut. Vi använder bilder som berättar om vår målbild, berör, väcker nyfikenhet och visar på mod, och hopp. Bilder ska också förmedla att det är en mångfald av människor och livet i staden som står i centrum för programmet – inte hus, gator, cyklar eller lastbilar.

Ett antal illustrationer som visualiserar mer abstrakta begrepp och aktiviteter finns tillgängliga.

Ett enhetligt bildspråk stärker vår visuella identitet.

7 Uppföljning

Det övergripande målet med kommunikationen är att bidra till programmets mission, vision och effektmål, något som inte är lätt att utvärdera. Kvantitativa uppföljningar kan inte enkelt påvisa huruvida Viable Cities kommunikationsarbete bidrar till de genomgripande samhällsförändringar vi strävar efter att uppnå. För att säkerställa att kommunikationen har rätt fokus sker avstämningar kommunikationsarbetet gentemot denna strategi och programmets andra strategiska dokument.

Besökssiffror på webben och seminarier/konferenser, öppningsfrekvens på våra nyhetsbrev samt följare och interaktion i sociala medier ger viss vägledning.

8 Roller och ansvar

Kommunikation är ett viktigt verktyg i Viable Cities verksamhet och ett ansvar för alla inom organisationen.

Inom programledningen finns tre personer som arbetar med kommunikation, de ansvarar för strategisk planering samt löpande kommunikations- och eventverksamhet.

Viable Cities talesperson i övergripande frågor och ansikte utåt är i första hand programchefen, därutöver uttalar sig programledningens medarbetare, experter och projektledare om sina respektive kompetens- och/eller ansvarsområden.

Processledare inom satsningen Klimatneutrala städer 2030 samt ledare för forsknings- och innovationsprojekt ansvarar för att resurssätta kommunikationen för respektive projekt/insats, inom ramen för budget. Genom KOM2030 utvecklar vi vårt gemensamma kommunikationsarbete.

Alla medaktörer inom programmet är ambassadörer för Viable Cities och ska ha tillgång till aktuellt presentationsmaterial som de kan använda för att berätta om arbetet inom Viable Cities. Ett kit för att underlätta våra medaktörers kommunikation om vårt gemensamma arbete är under uppbyggnad.